

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1 ALAPADATOK

1.1 *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

VÁLOGATOTT FEJZETEK KÖZGAZDASÁGTANBÓL • ADVANCED MICRO AND MACROECONOMICS

1.2 *Azonosító (tantárgykód)*

BMEGT30M701

1.3 *A tantárgy jellege*

kontaktórák tanegység

1.4 *Kurzustípusok és óraszámok*

<i>kurzustípus</i>	<i>óraszám (heti)</i>	<i>jelleg (kapcsolt/önálló)</i>
előadás (elmélet)	4	
gyakorlat		
laboratóriumi gyak.		

1.5 *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa*

vizsga

1.6 *Kreditszám*

3

1.7 *Tantárgyfelelős*

neve: **Dr. Gilányi Zsolt**, *beosztása:* tanszékvezető egyetemi docens

elérhetősége: gilanyi@kgt.bme.hu

1.8 *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Közgazdaságtan Tanszék (kgt.bme.hu)

1.9 *A tantárgy weblapja*

<http://kgt.bme.hu/tantargyak/msc/BMEGT30M701>

1.10 *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

1.11 *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

A Közgazdász-tanár mesterképzési szak közgazdaságtan szakirány kötelező tárgya.

1.12 *Közvetlen előkövetelmények*

Erős előkövetelmény

–

Gyenge előkövetelmény

–

Párhuzamos előkövetelmény

–

Kizáró feltételek (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét)

–

1.13 *A tantárgyleírás érvényessége*

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa, érvényes 2019. szeptember 1-től

2 CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1 Célkitűzések

A tantárgy fő célja az alapképzésben elsajátított elméleti közgazdaságtani alapmodellek egyes feltételeinek feloldása, az alapképzésből kimaradt témakörök feldolgozása, a közgazdasági szemlélet bővítése. Emellett a tantárgy a közgazdasági elméletépítés logikájának bemutatásával nemcsak a mindennapi életben előforduló közgazdasági jelenségek megértéséhez járul hozzá, hanem a tágabb értelemben vett társadalmi jelenségek megértését is segíti.

2.2 Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A. Tudás

1. ismeri az alapvető közgazdasági elméleti modellek logikai struktúráját,
2. ismeri a gazdasági jólét elemzésének fogalmait és eszközeit,
3. ismeri a piaciszerkezet-alaptípusokat,
4. ismeri az externáliákat és ezek kezelési alternatíváit,
5. ismeri a mikroökonómiai feladatok és problémák megoldására szolgáló módszereket és eljárásokat,
6. ismeri a nemzeti számvitel logikáját, az ebből nyerhető adatokat,
7. ismeri a piacgazdaság növekedési logikáját,
8. ismeri a modern pénz- és bankrendszer működési alapelveit.

B. Képesség

1. Képes a piac modelljének komparatív statikai alkalmazására,
2. képes adott adatokból egyensúlyi illetve optimalizációs számításokat elvégezni,
3. alkalmas gazdasági folyamatok jóléti elemzésére, a gazdaságpolitika piactorzító hatásainak elemzésére,
4. képes vállalati gazdaságossági számítások (pl. jelenérték-számítás, költség-haszon elemzések) elvégzésére,
5. képes a piaci struktúrák fontos jellemzőinek azonosítására, a megfelelő adatok alapján a piac illetve a vállalat helyzetének jellemzésére alkalmas vállalati és iparági szintű mutatók kiszámítására,
6. képes a gazdaság egészére illetve a különböző részpiacok egyensúlyi állapotainak jellemzésére vonatkozó alapvető számításokat elvégezni, a kapott eredményeket értelmezni,
7. képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
8. képes megérteni és használni a közgazdaságtan szakirodalmát, könyvtári forrásait,
9. képes értelmezni a sajtóban olvasott gazdasági eseményeket, folyamatokat,
10. képes tudásának egy részét átadni az általa oktatott diákoknak is.

C. Attitűd

1. Együtműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgatótársaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. nyitott az ismeretei diákoknak való átadására is,
5. törekszik a közgazdasági problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszer megismerésére és rutinszerű használatára,
6. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra,
7. komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is képes a szempontok teljes körű figyelembevételével és mérlegelésével meghozni döntéseit.

D. Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a mikro- és makrogazdasági feladatok és problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. szakmai feladatainak elvégzése során együtműködik más szakterületek művelőivel is,
4. oktatási tevékenysége során a képzés során elsajátított ismereteket önállóan adaptálja,
5. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

2.3 Oktatásmódszertan

Előadások, számítási gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok, munkaszervezési technikák.

2.4 Tanulástámogató anyagok

Tankönyvek, jegyzetek, letölthető anyagok

1. Varian, H. R. (2012, 2016): Mikroökönómia középfokon. Akadémiai Kiadó, Budapest.
2. Berde, Éva (szerk.) (2009): Mikroökönómiai és piacelméleti feladatgyűjtemény. TOKK, Budapest.
3. Carlton-Perloff (2003): Modern piacelmélet, Panem, Budapest.
4. Gilányi Zsolt (2018): Közgazdaságtan II, e-jegyzet.
5. Benes-Kumhof (2012): The Chicago Plan Revisited, IMF Working Paper.
6. Cartelier, J. (2007): The Hypothesis of Money: An Economic Point of View, Cambridge Journal of Economics, Vol. 31, Issue 2, pp. 217-233.
7. Rosier, M. (1991) „Eléments d’une approche théorique et comptable du phénomène d’endettement” Cahier monnaie et financement, n°20, La monnaie entre formel et informel, 176-85.
8. Egyéb oktatási segédanyagok (gyakorló feladatok, mintazh. stb.) a tanszék honlapján, a tárgy neve és kódja alatt érhetőek el: <http://kgt.bme.hu/tantargyak/msc/BMEGT30M701>

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

3 A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTKELÉSE

3.1 Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy évközi írásbeli teljesítménymérés (összegző tanulmányi teljesítményértékelés) az aláírásért, illetve egy vizsgaidőszakban végzett összegző teljesítményértékelés (írásbeli vizsga) alapján történik.

3.2 Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása:

1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés*: a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, zárthelyi dolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt számítási feladatokat, melyek a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben, a rendelkezésre álló munkaidő 45 perc.

B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés (vizsga)

A vizsga elemei:

1. *Írásbeli teljesítményértékelés* (írásbeli vizsga): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, vizsgadolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt számítási feladatokat, melyek a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben, a rendelkezésre álló munkaidő 60 perc.
2. *Évközi eredmények beszámítása*: A sikeres évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelés pontszámát szintén figyelembe vesszük az értékelés során.

3.3 Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

típus	részarány
1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés	100%
összesen:	100%

3.4 Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

típus	részarány
1. írásbeli vizsga	80%
2. évközi eredmények beszámítása	20%
összesen:	100%

3.5 Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.2 pont szerinti évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelésen a megszerezhető pontszám legalább 40 %-át elérje a hallgató.

3.6 Érdemjegy-megállapítás

érdemjegy • [ECTS minősítés]	pontszám
jeles (5) • Excellent [A]	90% felett
jeles (5) • Very Good [B]	86–90%
jó (4) • Good [C]	71–86%
közepes (3) • Satisfactory [D]	56–71%
elégséges (2) • Pass [E]	40–56%
elégtelen (1) • Fail [F]	40% alatt

Az egyes érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

3.7 Javítás és pótlás

- 1) Az évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelés a szorgalmi időszakban – első alkalommal – díjmentesen pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe.
- 2) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató aláírást szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal, a pótlási időszakban ismételt kísérletet tehet a sikertelen első pótlás javítására.
- 3) Az írásbeli vizsga a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe.

3.8 A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Tevékenység	óra/félév
részvétel a kontakt tanórákon	4×4=16
felkészülés a teljesítményértékelésre	16
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	34
vizsgafelkészülés és részvétel	24
összesen	90

3.9 A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes, érvényes 2019. szeptember 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

4 TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

4.1 A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

Sorszám	Előadások témái
1.	Bevezetés, ismétlés, az alapszintű mikroökonómia kurzusokon tanultak rövid áttekintése: egyéni döntések, egyéni és piaci optimum, egyensúly értelmezése. Fogyasztói magatartás elemzésének kiterjesztése: bruttó és nettó kereslet meghatározása. Intertemporalis választások, kiterjesztett hasznossági függvények. Kinyilvánított preferencia eljárás. (Varian 7. és 9-10. fejezet) Bizonytalanság és kockázat (Varian 12-13. fej.) Stratégiai magatartás – játékelméleti megközelítésben (Varian 27-28. fejezet)
2.	Többtermékes vállalatok: a vállalat termelési és költségfüggvényei több termék esetén (előadás; Carlton-Perloff 2. fejezet) Árverések: az árverések osztályozása, licitálási szabályok, árveréstervezés, az árverések problémái (Varian 17. fejezet) Általános egyensúly: a csere, a termelés; jólét, társadalmi igazságosság (Varian 29-31. fej.) Külső gazdasági hatások, közjavak: a külső gazdasági hatások elemzése az Edgeworth-doboz segítségével, a Coase-tétel, a közlegelő tragédiája, potyázás, a Clarke-féle adózás. (Varian 32. és 35. fejezet)
3.	Alapfogalmak, alapkoncepciók 1: tudományos eljárás, a makroökonómia tárgya Alapfogalmak, alapkoncepciók 2: fizetési rendszer fogalma; pénzrendszer, mint speciális fizetési rendszer, és pénz, mint e rendszer eleme (Cartelier) Modern magánhitelpénzrendszer működése: pénzteremtés, banki tranzakciók, törvényszerűségek, példák. A modern hitelpénzrendszer megreformálásának kísérlete: Chicago-terv (Kumhof) Nemzeti számvitel struktúrája és főbb aggregátumok (beruházások, megtakarítások, GDP), példák. Nemzeti számviteli keretben értelmezett jelenségek: növekedés, gazdasági ciklus, válság
4.	ÁKM: nominális és reálváltozók, példák Egyszerűsített keynesi modell: multiplikátor hatás és megtakarítási paradoxon IS-LM modell: struktúrája, alkalmazások (munkanélküliség, gazdaságpolitika), példák Összegzés, példák

4.2 További oktatók

Az 1.7. pontban megjelölt tantárgyfelelősön (Dr. Gilányi Zsolt tanszékvezető egyetemi docens (gilanyi@kgt.bme.hu)) túl további oktatóként a következőkre számítunk/számíthatunk:

Bánhidi Zoltán, tudományos smts.

banhidiz@kgt.bme.hu

4.3 A részletes tantárgytematika érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.